

Altijd samen zoeken

Geplaatst op 8 april 2025

In mei 2024 droeg JP van den Bent bij aan een [webinar over samenzeggenschap](#) van de beweging Radicale vernieuwing. Vandaag – 6 februari 2025 – zijn we te gast in Tiel. Om eerst het onderwerp zeggenschap bij onszelf te verkennen bespreken we in duo's met elkaar wanneer je geen zeggenschap ervoer, wat voor situatie dat was en welk gevoel daar bij kwam kijken. Een greep uit de reacties: "Machteloosheid", "Dat er over je besloten wordt", "Dat er geen gesprek (meer) mogelijk is", "Als je je heel veel zorgen maakt, ben je niet meer jezelf en heb je minder energie of ruimte om voor jezelf op te komen", "Gelijkwaardigheid", "Ik hoef geen zeggenschap te krijgen, ik neem hem, voor mij is dat vanzelfsprekend".

Samenzeggenschap is geen truc

Er is niet één juist antwoord of 'enige juiste manier' om aan zeggenschap te werken. (Samen)zeggenschap is een proces. En dat proces is altijd gaande. Familielid: "Thijs is en blijft mijn broer. Ik wil de zorg voor hem niet uit handen geven. We doen zoveel mogelijk zelf. JP van den Bent helpt alleen waar wij dat nodig hebben. Thijs kan alles zelf, ongeacht zijn handicap. Hij komt liever om bij een crash met zijn Canta dan dat hij vast zit in zijn huis." Thijs heeft zelf zijn eigen ondersteuningsplan geschreven. Met hulp van zijn familie stelt hij zelf zijn e-mails op. Steeds als familie voeren zij het gesprek met elkaar: waar gaat het leven over? Iedereen heeft een andere visie. Er zijn ook ouders die juist veel meer zorg voor hun kind willen ontvangen. De familie van Thijs helpt onvoorwaardelijk om de kaders voor zeggenschap te creëren. JP van den Bent draagt waar mogelijk ook bij, bijvoorbeeld door als een woning vrijkomt om aan Thijs voor te leggen of hij daar misschien liever zou willen wonen. JP van den Bent is de passant. Faciliteert wel het gesprek.

Waarden en normen

Ieder levensverhaal is anders. Begeleiders denken vaak vanuit een ander perspectief, bijvoorbeeld vanuit veiligheid en gezondheid. Als een cliënt iets wil wat niet verantwoord is, gaan zij in gesprek met de cliënt en denken mee over andere opties. Ook: niet invullen voor een ander, altijd de vraag stellen wat iemand wil.

Onze eigen waarden en normen komen lang niet altijd overeen. Een medewerker: "Als ik thuis 16 frikandellen ga eten, houdt niemand mij tegen. Wat is goed zorgen voor iemand en waar geef je zeggenschap in?" Daarom is de zoektocht om elkaar echt goed te leren kennen zo belangrijk.

Eenvoudig ingewikkeld

Familielid: "Waarom maken jullie het je zo moeilijk?!! Het zit hem in de relatie." Maar eenvoudig is soms toch ingewikkeld. Zo kreeg een andere cliënt dagbesteding in haar eigen appartement. Ze wilde echter zelf graag dagbesteding op een andere plek en daar zelf naartoe fietsen. Dat mocht niet i.v.m. gevaar voor epileptische aanval. Ze werd steeds moeilijker te begeleiden. Uiteindelijk is het gelukt om haar vrij te laten fietsen. Na 1,5 jaar kreeg zij een epileptische aanval op de fiets, raakte daarbij in de sloot en is verdronken. Haar ouders staan nog steeds achter de keuze. Ze is in die 1,5 jaar gelukkiger geweest dan lange tijd daarvoor. Dan is het noodzaak dat je als organisatie waakzaam bent, dat je niet weer in de onnodige bescherming (terug) schiet.

Samen zoeken

Het openhouden van het gesprek is het allerbelangrijkste: is de cliënt gelukkig, doet de cliënt wat hij/zij met het leven wil? De antwoorden hierop / de invulling hiervan kan nooit de keus van JP van den Bent zijn. Je zal altijd samen zoeken naar de beste invulling. En wat als familie en cliënt andere belangen hebben? In de Wzd is de cliënt leidend, tenzij die persoon zichzelf of anderen ernstig letsel aan zou doen. Moreel beraad wordt ook ingezet.

Hoe werk jij aan (samen)zeggenschap?

Laat onder dit praat mee item vooral horen hoe jij werkt aan (samen)zeggenschap! Wil je meer weten over dit werkbezoek en/of dit actieteam? Neem contact op via radicalevernieuwing@loc.nl